

POLITICA ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE A Î.S. „MOLDELECTRICA” PC - 45. 02/2025

- 2025 -

I. SCOPUL POLITICII ANTIFRAUDĂ ȘI ANTICORUPȚIE

1.1. Politica antifraudă și anticorupție este elaborată pentru a consolida controalele interne, care să ajute detectarea și prevenirea fraudei și a altor activități ilegale, desfășurate în detrimentul intereselor financiare, patrimoniale și de imagine ale Î.S. „Moldelectrica”.

1.2. Scopul principal al politicii este crearea unui mediu instituțional intern care să defavorizeze inhibarea fraudei, contribuind la conștientizarea, identificarea, înregistrarea, evaluarea, controlul, monitorizarea riscurilor și a consecințelor de fraudă și corupție.

II. DOMENIUL DE APLICARE

2.1. Prevederile prezentei Politici se aplică fraudelor și suspiciunilor de fraudă, care implică personalul Î.S. „Moldelectrica” în raport cu alte părți, în relații de natură financiară și/sau non-financiară.

2.2. Activitatea de investigare a fraudei/suspiciunii de fraudă va fi efectuată indiferent de nivelul riscului asociat și/sau poziția ocupată.

III. NOȚIUNI GENERALE

3.1. **Frauda** - reprezintă orice act ilegal caracterizat prin înșelăciune, disimulare sau trădare a încrederii, comis de o persoană sau entitate publică în scopul obținerii de mijloace bănești, bunuri/valori sau servicii ori al eschivării de la efectuarea plăților, pentru a-și asigura un avantaj personal ori în afaceri. Frauda presupune inclusiv obținerea la moment sau provocarea pe viitor a unor beneficii sau avantaje necuvenite, ca rezultat al raportării financiare frauduloase, însușirii ilegale de active, neconformității cu actele normative și legislative, folosirea ilicită a bunurilor încredințate în grija sau controlul unei persoane, furturi, venituri obținute în mod fraudulos prin neachitarea parțială sau integrală a salariilor, aplicarea greșită a politicilor contabile în scopul obținerii de mijloace bănești, știrbirii imaginii și reputației Î.S. „Moldelectrica”.

3.2. **Abuzul** - reprezintă utilizarea intenționată, necuvenită sau necorespunzătoare a bunurilor, echipamentelor, resurselor entității, inclusiv depășirea împuternicirilor atribuite personalului, în scopul obținerii unor avantaje materiale, sau de alt gen.

3.3. **Corupția** - presupune folosirea ilegală de către angajat a funcției deținute în scopul primirii personal sau pentru o terță persoană a unor beneficii nemeritate, cum ar fi bunuri materiale/nemateriale sau avantaje; darea de mită; luarea de mită; traficul de influență, etc.

3.4. **Triunghi al fraudei** - este combinația dintre elementele care generează producerea fraudei, după cum urmează:

1) **Oportunitatea** - situațiile și circumstanțele care favorizează comiterea fraudelor, cum ar fi activități, procese, asupra cărora persoanele au acces necontrolat;

2) **Justificarea (conștientizarea)** - necesitatea persoanelor de a-și justifica acțiunile frauduloase în propria minte, acceptând psihologic propriile acțiuni conform principiului anormalității - contrar regulilor stabilite;

3) **Motivația** - reprezintă depășirea/înfrângerea onestității umane, generată de presiunea financiară/stimulente - obținerea de mijloace financiare, bunuri materiale, servicii, avantaje, etc.

IV. POLITICA ȘI CULTURA ANTIFRAUDĂ, ANTICORUPȚIE

4.1. Conducerea Î.S. „Moldelectrica” promovează o politică de toleranță zero în legătură cu fraudă, mobilizând toți angajații să acționeze cu onestitate și integritate.

4.2. Politica antifraudă în Î.S. „Moldelectrica” este promovată prin:

1. comunicarea principiilor de conduită etică și integritate morală;
2. investigarea internă a oricăror semnalări de fraudă;
3. sesizarea organelor abilitate în caz de fraude;
4. măsuri de recuperare a pierderilor materiale și de imagine;

5. aplicarea măsurilor disciplinare;
6. raportarea imediată a fraudelor/suspiciunilor de fraudă;
7. asigurarea transparenței politicii antifraudă.

V. RISCURI DE FRAUDĂ ȘI DE CORUPȚIE

5.1. Scopul gestionării riscurilor de fraudă și de corupție este de a permite managementului entității să identifice elementul de nesiguranță privind atingerea obiectivelor stabilite și riscul asociat acestuia.

5.2. Procesul de gestionare a riscurilor include:

- 1) identificarea riscurilor;
- 2) evaluarea riscurilor prin estimarea semnificației;
- 3) stabilirea acțiunilor necesare.

5.3. Riscurile și măsurile de control sunt rezumate după cum urmează:

1. Riscuri:

- a) manipularea măsurilor de securitate;
- b) manipularea sistemelor informaționale;
- c) plăți nejustificate;
- d) falsificarea datelor contabile;
- e) furtul de informații;
- f) abuz de putere;
- g) corupția;
- h) conflicte de interese;
- i) favoritism.

2. Prevenirea fraudei și corupției:

- a) implementarea unui sistem de control intern eficient;
- b) evaluarea riscurilor de fraudă.

VI. SISTEMUL DE CONTROL INTERN

6.1. Controlul intern este un sistem organizat și implementat de management și întregul personal al entității, în scopul asigurării rezonabile a îndeplinirii obiectivelor entității, având în vedere:

- a) eficiența și eficacitatea operațiunilor;
- b) conformitatea cu cadrul normativ și regulamentele aplicabile;
- c) siguranța și optimizarea activelor și pasivelor;
- d) fiabilitatea, siguranța și integritatea informației.

6.2. Existența unui sistem eficient de control intern, care înglobează activități specifice pentru prevenirea și/sau detectarea timpurie a fraudelor, reprezintă un instrument important în tratarea riscurilor de fraudă.

6.3. Șefii subdiviziunilor interne/oficiilor teritoriale trebuie să implementeze proceduri de control adecvate pentru procesele cu riscuri ridicate de fraudă. Un factor important care contribuie la probabilitatea ca un angajat să comită un act de fraudă este oportunitatea. Astfel, șefii subdiviziunilor interne trebuie să analizeze oportunitățile de care angajații ar putea beneficia pentru a comite fraudă și să adopte măsuri pentru reducerea acestor riscuri.

VII. DETECTAREA FRAUDELOR

7.1. Detectarea fraudelor se va realiza prin recepționarea informației din diferite surse, cum ar fi: audiență, scrisori, telefon de încredere, poștă electronică, controale, inspecții etc.

7.2. În cadrul Î.S. „Moldelectrica”, va fi creată linia instituțională pentru informare „Linia telefonică anticorupție: și adresa electronică pentru sesizări.

VIII. INVESTIGAREA ȘI RAPORTAREA FRAUDELOR

- 8.1. Dacă există dovezi suficiente, conducerea va dispune investigarea fraudei, iar rezultatele vor fi raportate directorului general.
- 8.2. Sesizarea organelor de drept competente cu privire la indicii de potențiale fraude și corupție.
- 8.3. Angajații sunt încurajați să semnaleze fraudele/suspiciunile de fraudă.

IX. CONFIDENȚIALITATE

- 9.1. Informațiile primite vor fi tratate confidențial, iar rezultatele investigațiilor vor fi comunicate doar persoanelor relevante.

X. RESPONSABILITĂȚI

- 10.1. Conducerea este responsabilă pentru implementarea unui sistem de control intern eficient.
- 10.2. Șefii subdiviziunilor sunt responsabili pentru implementarea măsurilor de control și raportarea fraudelor:
- a) implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern pentru a reduce riscul de fraudă și corupție;
 - b) identificarea și evaluarea riscului de fraudă și corupție ca parte componentă a riscului operațional;
 - c) implementarea și testarea măsurilor de control pentru prevenirea și detectarea fraudelor;
 - d) raportarea corespunzătoare a fraudelor/suspiciunilor de fraudă și corupție în cazul în care acestea au avut sau pot avea loc.
- 10.3. Personalul de toate nivelele are obligația să asigure protejarea activelor, utilizarea rațională și eficientă a resurselor, protejarea și menținerea reputației entității.
- 10.4. În cazul în care salariatul a primit sau i s-a oferit de la terțe părți cadouri sau beneficii de orice natură, care depășesc limita stabilită de legislație și oferirea lor este legată în mod direct sau indirect de îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, salariatul trebuie să informeze conducerea.

XI. DISPOZIȚII FINALE

- 11.1. Politica intră în vigoare la data aprobării și va fi actualizată periodic.
- 11.2. Politica va fi publicată pe pagina oficială a Î.S. „Moldelectrica”.